

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre . . . . . Per 1 anno 6.— frt
Félévre . . . . . » 6 mesi 3.— »
Negyedévre . . . . . » 3 » 1.50 »
2 órá . . . . . » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre. Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyitlterek:
Fölvételnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppel-
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu-
mono nell' ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1889 december 29

Megjelenik minden vasárnap

29 dicembre 1889

Egyenlőtlen küzdőfelek.

FIUME, 1889. decz. 28.

Ha csak az osztrák-magyar vas-
uttfársaságra lenne bízva, ez a
kérdés is bizonyosan elluzódna
az Antikrisztus megszületéséig. De
nem egyedül ő töle függ, hogymi
lesz a kérdés sorsa.

Most az egyszer nagyobb ur-
al akadtt össze, mint ő maga.
Olyannal, a ki szerencsésbb esil-
lag alatt született még az ugyne-
vezett „osztrák-magyar“ államvas-
uttfársaságnál is, pedig ennek a
csillagát sem szídhaják agyafőbe
az alatta világra jött idegen ban-
károk, mert olyan ócsó pénzen
jutottak Magyarországon egy egész
— megyéhez annak idejében, hogy
azért az árért ma Kutya-Bagos
sem bocsátkoznék velök alkuba a
maga bőrére. (Kivált mióta a tör-
ténelmi nagyság tudatát fölébresz-
tettük benne, már mint Kutya-Ba-
gosban).

A mint tudjuk, Baross Gábor
kereskedelmi miniszter folyó év
októberhő 28-ikán rendeletet bo-
csátott ki az osztrák-magyar ál-
lamvasuttfársasághoz; erre a neve-
zett vasut igazgató tanácsa egy
terjedelmes választ terjesztett fel
a miniszterhez. E válaszban, mely
a miniszter egyik-másik követelé-
sével le kíván számolni, az igaz-

gató tanács kijelenti, hogy a tár-
saság uradalmának igazgatását,
mely pedig az osztrák-magyar ál-
lamvasut dualisztikus szervezeté-
nek megfelelően módosítandó volna,
nem oszthatja ketté, vagyis a ma-
gyar uradalmak számára nem ál-
líthat külön igazgatóságot Buda-
pesten.

A mennyire a kormány inten-
ciói mostanáig ismeretesebb, jegyzi
meg a Neue Freie Presse, — az
egyáltalában nem hajlandó, az igaz-
gató tanács különbeni engedé-
kenysége dacára is, engedni az
uradalmak igazgatásának kérdésé-
ben. Ezért a legrovidebb idő alatt
el lehetünk arra készülve, hogy
Baross miniszter újabb rendeletet
fog kibocsátani.

Az igazgató tanács válasza
mindenek előtt kiemeli, hogy a
mult évi mérleg kérdése elintéztet-
nek tekinthető, mert az osztrák
kereskedelmi miniszter tudomásul vette
azon felvilágosításokat, melyeket
a mérleg hibáztatására vonatkozó-
lag tett miniszteri észrevételekre
a társaság tett. A mi a pályázat
és waggonpark kettéosztásának
kérdését illeti, ezt a kettéosztást
a társaság már régebben eszköz-
ölte. Az erre vonatkozó előterjesz-
tések a két kormány előtt feküsz-
nek. Az ügy befejezése a két kor-
mány között e tárgyban folytatott
alkudozásoktól függ. A válasz ezu-

tán iparkodik indokolni, miért van
az igazgatóságnak nagy önállósága
tarifaügyi kérdésekben, holott a
miniszteri rendelet szerint a tár-
fiakat megállapítani az igazgató-
tanácsnak lenne föladata. Arra a
szemrehányásra, hogy az egyesült
igazgató-tanács nem tart eléggé
gyakran üléseket, a válasz kifejti,
hogy az egyesült igazgató-tanács
mindannyiszor összeült, valahány-
szor a társaság érdekei ezt kö-
vetelték. Sőt az igazgatótanács, te-
kintettel arra, hogy Bécsben, Pá-
risban és Budapesten is vannak
tagjai, igen gyakran tartott ülé-
seket.

Két pontra nézve az igazgató-
tanács elfogadja a miniszter köve-
teléseit. Kijelenti ugyanis, hogy a
közös építési igazgatóság föl fog
oszlattatni 1890-ben s hogy a mű-
szaki ügyek a bécsi és budapesti
igazgatóságokhoz fognak utasítat-
tatni. Ép ugy föl fog oszlattatni
1890 folyamán a közös műhely-
igazgatóság is.

Az az egészséges kis tusa, mely
köt ily tekintélyes, de erejére nézve
össze sem hasonlítható ellenfél közt
ütött ki, igen tanulságos látványt
nyújt azoknak is, a kik a dolog
ártatlanabb oldalát: a társada-
lompolitikait keresik ki benne.

Egy ilyen, dúsgazdagságának
s innen eredő előnyös állásának
öntudatában kéjlelő társaság áll-

hat ki csak porondra egy olyan
hajonkkal, mint Baross, a ki pe-
dig ugyancsak el szokott bánni
tudni az embereivel.

Mi azt hisszük, hogy ez a
jegyzék-váltás, mely a miniszter
megfogamzott elhatározására legfő-
jebb annyi befolyással lesz, mint
Tarjagossy Illés tőszjtjai az euró-
pai béke hovaforulására: csak
egérut, melyet a miniszter azért
enged az osztrák-magyar (névleg;
de tényleg: francia — cseh) tár-
saságnak, hogy kifutkározhassa ma-
gát, mielőtt komolyan szóba lehet
majd vele állani. Hanem akkor
már nem kérdik meg tőle, hogy
mily föltételek mellett lép alkura.

„Adria“.

Az „Adria“ magyar tengeri hajózási
részvény-társaság által 1889. évi novem-
ber havában eszközölt hajó- és árufogal-
om, indulási nap: Nov. 2. *Egyptian*
(Liverpool) 5.131 q. — Nov. 4. *Zichy*
(Malta, Glasgow) 15.999 q. — Nov. 13.
Cherbourg (Liverpool, délamerikai kikötők
Észak-Amerika) 13.156 q. — Nov. 17.
Rosario (Hull) 5.621 q. — Nov. 20. *Dur-*
ham (London) 13.389 q. — Nov. 24.
Atlas (Liverpool, délamerikai kikötők és
Észak-Amerika) 13.885 q. — Nov. 27.
Karamania (Glasgow) 33.122 q. — Nov.
28. *Tizza* (Bordeaux) 1015 q. és 630
köbm. — Nov. 30. *Mattekovits* (Cagliari,
Barcelona, Gibraltar, Pernambuco, Bahia,
Rio de Janeiro, Santos) 14.871 q. és 488
köbm. — Nov. 30. *Winstead* (London)

A „Fiume“ tarczaja

Anglia tengeri ereje s annak erősítése.

Írta: Reményi Antal.

I.

Ily czim alatt jelent meg Dell'Adami
Géza sorhajóhadnagyól, a ki a magyar
közönség előtt s a delegációk ülései-
ből is jól ismeres, egy művecske, mely-
ben a jeles készültségű tengerésztsz
szakavatott tollal alapos képét adja
Anglia tengeri erejének és a parlament
által a lefolyt ülésben megszavazott erős-
bítésének.

Pontos leven tudni, hogy egy jö-
vendő európai harci összeütközésben
Anglia, mint kizárólag tengeri hatalom,
esetleg mily erőt küldhetne a harcba,
Dell'Adami munkája ép alkalmas időben
jelent meg és azzal kétségtelenül hasz-
nos szolgálatot tett.

Miga kontinentális államok — mondja
szerzőnk — az az általános vékötele-
zettség segélyével hadseregeik létszámát
a multban még csak nem is sejtett
arányokban folyton növelték, addig
Anglia hallgatva a manchesteri is-

kola kényelmes tanaira és bizva szig-ti
fekvésében, nemesak, hogy szárazföldi
hadseregét nem szaporította, hanem fő-
erőjét, a flottát is elhanyagolta és ha
egy-egy hazaiak figyelmeztették a nezve-
tet, hogy veszélyes uton jár, szavuk nem
talált visszhangra a gazdagság halmo-
zásával elfoglalt nemzetnél.

Utóbb azonban e tekintetben válto-
zás állott be, minnek oka ama körü-
lményben keresendő, hogy a kontinen-
tis államok nem állván meg szárazföldi
hadseregeik óriási megszorításánál,
tengeri haderejüket is nagy mértékben
növelni igyekeztek, tették ezt első sor-
ban Francia- és Oroszország: ezeket
követte Olasz- és Németország. Abban,
hogy a nemzet öntudatára jutott a ve-
szélynek, fődermük van Brassey és Be-
retford lordoknak, kik, hogy annál füg-
getlenebbül fölléphessenek, a hadtenger-
észeti szolgálatból kilépve, a sajtóban,
gyűlésekben és a parlamentben emelték
fel szavukat, küzdve a flotta erejének
kellő mértékben való emelése mellett.
Hangoztatták azt a helyes elvet, hogy
ugyanakkép mint a multban, Angliának
képesnek kell lennie arra, hogy a két
legerősebb tengeri hatalom egyesült flot-
táival sikeresen megküzdjessen. Ertvén
e két hatalom alatt első sorban Fran-
ciaországot, a mely Anglia után a leg-
hatalmasabb a tengeren és Oroszorszá-

got, mely ugy a balti mint a fekete
tengeren folyton és nagy erőmegeszíté-
ssel növeli flottáját.

Ennélfogva, hogy Anglia aránylagos
tengeri erejét mérlegelheszük, össze kell
azt hasonlítani a francziák és oroszok
együttes erejével, szem előtt tartván a
hajók építési idejét, a technika óriási
és gyors haladásánál fogva a legújabbak
lévén a katonailag legértékesebbek is
és kibagván a számításból Angliának
ama sok szára menő hadihajóját, me-
lyek a távoli gyarmatb rtkokat őrzik és
különbön sem használhatóának ha-
boru esetén az európai vizeken.

Oly páncélos csatahajókból, melyek
az utolsó 10 évben épültek, Angliára
esik 16—155.280 tonnával, Francia és
Oroszországokra 17 összesen 163.043
tonnával. Előbbi korszakban épültek
esik Angliára 17—243.210 tonnával
Franciaországra 12—86.687 tonnával,
oroszországra 2—13.840 tonnával. Oly
hajókból, melyek alapos javítás után
még jó szolgálatot tehetnek esik An-
gliára 5—33.720 tonnával, Franciaor-
szágra 9—34.989 tonnával. Ebből kö-
vetkezik, hogy a flottáknak magvát, t.
i. a páncélos csatahajókat illetőleg,
Anglia nem üti meg a mondott két ha-
talm együttes erejét; ez még világosabb
lesz előttünk, ha tekintetbe vesszük,
hogy míg Franciaország ez idő szerint

két új csatahajót épít 21,426 tonnával
és Oroszország négyet, összesen 32,600
tonnával, addig Angliában jelenleg egy
sem épül.

Partvédelmi páncélosa Angliának 8
van 33,110 tonna tartalommal, ámbár
ezek az 1870—1871 közötti korszakból
valók, míg Franciaországnak 14 ily ha-
jója van 41,496 tonnával, mind újabbak
Oroszországnak 7 — 25,441 tonnával
de ezek már nagyon elavultak. Ily ha-
jókban tehát Anglia határozottan gyen-
gebb.

Kikötővédelmi páncélos hajók-
ban azonban Anglia erősebb, mert ilyen
flottája 10-et számlál 30,940 tonnával,
Oroszország 15-öt 27,216 tonnával, míg
Franciaország ily hajókban egészen szük-
kölködik.

Páncélos czirkálókból esik Angliára
18—137,500 tonnával, Franciaországra
4—24.200 tonnával, Oroszországra 7
összesen 40,312 tonnával. Azonkívül
Franciaország jelenleg még 2 újat épít
egyenként 6,300 tonnával és 20 mért-
föld sebességgel, melyek tehát az e fajta
hajókból a leggyorsabbak közé lesznek
számíthatók. Itt Anglia van előnyben.

Megfordítva áll a dolog oly páncé-
loszatlan czirkálókra nézve, a melyek 19
mértföldet, sőt többet futnak óránkint,
ilyenekben a francziáké a fölény. Ellen-
ben 16—18 teng: mértföldet futó ha-

16.969 q — Nov. 30. *Garonne* (Rouen) 9.400 q. Az 1889. évi november havában elszállított árúk mennyiségében foglalt liszt. *Egyptian* (Ny. Európa) 503.160 kg. — *Zichy* (Ny. Európa) 1.561.050 kg. — *Cherbourg* (Ny. E.) 1.035.920 kg. D. Amerika 28.000 — *Rosario* (Ny. E.) 40.640. — *Durham* (Ny. E.) 931.020 kg. — *Atlas* (Ny. E.) 954.120 kg. (Dél-Amerika) 98.500 kg. — *Karamania* (Ny. E.) 2.959.720 kg. — *Tisza* (Ny. E.) 33.000 kg. — *Matkocis* (Dél-Am.) 1.170.170 kg. — *Winestead* (Ny. E.) 770.540 kg. — *Garonne* (Ny. E.) 980.000 kg. liszt.

„Lloyd“.

Az osztrák-magyar Lloyd gőzhajózási társaság gőzöseivel 1889. évi október havában Fiuméba behozott árúk kimutatása.

Isztriából és Triestből: kávé, rizs, olaj, szappan, zsír, gyümölcs, kézművár, bőr, ecet, cserzőanyag, különböző árú, összesen: ötmillió 82 ezer méterháza. A gőzösök tiszta tonnatartalma 8.896 tonna.

Dalmáciából: olaj, bőr, bor, ecet, különböző árú, összesen 1.499 m. mázsa. A gőzösök tiszta tonnatartalma összesen 4.495 tonna.

Albániból: bőr és kül. árú, összesen 66 m.

Olaszországból (Velenczéből) — *Görögországból és a Keletről* (Korfu, St. Maura, Patras, Sulina, Várna, Odesza, Smyrna, Lagos, Salonichi), cserzőanyag és különböző árúk, összesen 11 mil, 232 ezer m. m. A gőzösök tiszta tonnatartalma 8 069 tonna.

Egyptomból (Port-Said, Alexandria) különböző árú összesen 9 m. m. Tiszta ton tartalom 1180 tonna.

A Vöröstengerrel, Nyugat-Indiából és Chinából (Aden) különböző árú 0.50 méterháza.

A Fiuméből kivitt árúk:

Isztriába és Triestbe: liszt, gabona, rizs, papiros, butor és kül. árú, összesen 1.610 m. m., fa 36 m³, üres hordó 199 darab.

Dalmáciába: liszt, gabona, rizs, korpá, kávé, cukor, papiros, butor, kül. árú, összesen 3.701 m. m., fa 42 m³, üreshordó 220.

Albániba: liszt, rizs, kávé, összesen 125 m. m.

Olaszországra (Velenczébe és Brindisibe): gabona, butor, kül. árú, összesen 241 m. m., fa 12 m³. A gőzösök tiszta tonnatart. 1.163 tonna.

Görögországra és a Keletrre (Korfu,

jója Angliának 22 van 66,100 tonnával, Franciaországnak pedig csak 6, 19,718 tonnával. 15—16 teng. mérföld gyorsasággal bíró czirkálóknak körülbelül egyenlő mind a két hatalmasság: de ismét 14—15 mérföldet futó hajója Franciaországnak több mint kétszeres száma van, míg Anglia a 12—14 mérföldet futó czirkálóknak van fölényben egy száma, mint tonna tartalomra nézve.

Az aránylag csekély gyorsaságai bíró páncélosatlan czirkálók nagy száma csak 1874 és 1884 közt is 26 ilyen épült 31 millió forint költségen) a legsajnosabb jelenség az angol hajó építéset történetében. Ennek oka azonban nem abban keresendő, mintha az angol hajóépítő mérnökök ügyességben szűkülődnének, hanem az angol admirális csökönys ragaszkodásában a vitorlákhöz, több súlyt fektetvén arra, hogy a czirkálók jól vitorlássanak, mint arra, hogy gőz alatt gyorsan fussanak. E rendszerével csakis 1885 óta hagyott fel és a közelebbi építés alá került czirkálók (pl. a Blake és Blenheim) ugy gyorsaságban, de különösen nagyságra nézve felülmúlják a francziákat. Torpedohajókban Anglia egyenlő Francia és Oroszországgal együttvéve.

(Folyt. köv.)

S. Maura, Argostoli, Zante, Patras, Calamata, Pireus, Syra, Volo, Salonichi, Cavalla, Dedeagatsch, Konstantinápoly, Várna, Galác, Braila, Sulina, Smyrne, Prevesa, Beyruth, Burgas, Alexandria): liszt, rizs, papiros, butor, kül. árú, összesen 5.636 m. m., fa 352 m³, üres hordó 1.012 darab. A gőzösök tiszta t. tart. 8276 tonna.

Egyptomba (Alexandria, Suez, Port-Said): liszt, papiros, butor, kül. árú, összesen 13.383 m. m. (tizenhárom ezer db. talpa).

Vöröstengerre, Nyugat-Indiába és Chinába: liszt, papiros, különböző árú, összesen 622 méterháza.

Braziliába (Bahia, Pernambuco): liszt összesen 5,275 méterháza. A gőzösök tiszta tonnatartalma 808 tonna.

Krajacz és társa-féle gőzhajózási járatok.

1889. évi okt. havában a nevezett járatok áruforgalma.

I. *Fiume-zengy-pagyi* vonalon az összes áruforgalom kitett 5977 méterháza.

II. *Fiume-zengy-zirai* vonalon az összes áruforgalom kitett 1467 méterháza.

A főösszeg 7.445 m. mázsa. A személyforgalom pedig a következő volt a nevezett vonalokon: Fiume és Zára között 1866 személy, Fiume és Zára között 370, Zengy és Pago között 241, összesen 2.469 személy szállítottat, vagyis 528-csal több mint a múlt év megfelelő szakában.

A legnagyobb mennyiségű képviselő cikkek a következők voltak: liszt (1.291), tengeri liszt, tengeri, kávé, kőolaj, pamutárú, bőrök, korpá, vasáru, gesztenye.

Consuli jelentések.

Brazília. Rio de Janeiro. (1889. III. negyed.) Monarchiáknak Braziliába való liszt-kivitele a lefolyt negyedben nem csökkent, Monarchiánk összes kivitele 45.046 zsák és a II. negyedében 44.701 zsák volt.

A Rio de Janeiroban levő két gőzmalom gyártmányai mind nagyobb kelendősegre tesznek szert, úgy annyira, hogy a megrendeléseknek nem képesek megfelelni és kénytelenek lesznek esetleg idegen lisztet vásárolni a szükséglet egy részének fedezésére. E két malom termelési képességének korlátolt voltánál fogva az amerikai és magyar liszt versenyképességének kiteljesére még mindig elegendő tér kínálkozik, különösen a magyar liszt kiváló minőségénél fogva oly nagy kelveltségnek örvend, hogy a braziliai piacokon nehezen lenne nélkülözhető. Múltan azo-ban lisztünk csakis kiváló minőségénél fogva talál nagyobb keresletre és a vevők az eredeti csomagolást megkívánják, malmainknak mindent kerülniük kell, a mi e tekintetben az igényeket nem elégíteti ki vagy legfőbb gyamra is okot szolgáltatna.

Pernambuco és Bahia lisztkereskedelme néhány ézég kezében van, melyek Londonon és Hamburgon át közvetítik a lisztbevittet, a hol nyílt számlájuk van.

Pernambucóban egy nagy gőzmalom létesítése végeti egy társulat van alakulóban.

A borbehozatal tekintetében ajánlatosabb a bort nem hordóknak, hanem eredeti palackokban behozni, mert a hámisítás ellen ez nyújt legtöbb oltalmat.

A monarchiánkból származó asztalosmunkák megélhetős keresletnek örvendnek.

A mezőgazdák a nekik nyújtott hitelt mezőgazdasági gépek beszerzésére fordítják, melyekből nagyobb behozatal várható.

Az építkezés terén egy a fővárosban, mint a vidéken nagy tevékenység fejti ki s az építési eszközök és díszítmények iránt a kereslet emelkedett, a csement kivételével, melyet az itteni nagyobb gyárak elegendő mennyiségben szállítanak.

Észak-Amerika mérő készülékeket s egyéb mérnöki műszereket nagy mennyiségben szolgáltat.

Új árucikkeknak az itteni piacon

való meghonosítása czéljából az árúkat consignatióba küldeni a legtöbb esetben mulhatlanul szüksége. Lehetővé kell tenni ugyanis, hogy a kis-bb kereskedők az árucikkeket hiteltre próbaképen árúba bocsássák. Ily módon az eladási ár lassabban foly ugyan be, de e veszteséget kiegyenlíti az az előny, mely az állandó vevők biztosítása és szaporítása következtében elérhető.

Paraguay. (Kivonat consulatusaink közgazdasági jelentéseiből.) Az 1888-ik évben az osztrák-magyar monarchiából Paraguayba bevitt:

I. argentinai és uruguayi kereskedőik közvetítésével:

mindennemű cipészárú 25.580 ft érték. butor hajlított fából . . . 18.798 „ „ öblös üveg és csiszolt üvegárúk . . . . . 3.822 „ „ porcellán- és fayence-árúk . . . . . 3.125 „ „ kalap . . . . . 5.451 „ „

II. Paraguayban letelepült egyéb nemzetiségű czégek közvetítésével:

butor hajlított fából . . . 34.281 ft érték. öblös üveg és csiszolt üvegárúk . . . . . 8.231 „ „ porcellán- és fayence-árúk . . . . . 8.436 „ „

Sikeres kivitel tárgyat képezhetnek a fentebbieken kívül még a következő árúink:

Jó minőségű export sör; finom likőrök és pálinka; sötét s. inf. magyar vörösbörök (lehetőleg a bordeauxihoz hasonló fajták); különféle apró árúk; községek pamut- és gyapjú-szövetek; hársnyák és kötött árúk; mindenféle üveg-árúk, különösen ablaküveg; löfgyverek és gép-olaj.

Paraguay kivitelében szerepelhetnek a következő termékek: szárított marhabőrök, dohány (melyből évente kb. 200.000 mázsa termeltek); finom keményfa-fajták; pamut, növényi rostok; olajemlék (növényi selyem), indigo és más festő anyagok.

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, a kiknek előfizetésük e hónap végével lejár, — hogy újabb megrendeléseiket sziveskedjenek minelőbb megtenni.

A Fiume kiadóhivatala.

Különbféle hírek.

Klotild főhercegnő fenséges családjával együtt Fiuméba érkezett, hogy a karácsonyi ünnepeket nálunk töltsék. A fenséges család, melynek tagjai minnyájan a legjobb egészségben vannak, *József* főhercegen kívül, a ki tud alevöl, igazán badar időjárásunk dacára is hű marad hozzánk, gróf *Zichy* Ágost és neje fogadták.

A haditengerészet köréből. A hadsereg rendelteti lapja jelenti, hogy *Lipót* Ferdinánd főherceget, ki a múlt heteken vizsgázott a fiumei tengerészeti akademiában, — sorhajó-hadapródá nevezetett ki.

Kinevezés. *Hajnal* Antal, országos középítészeti felügyelő kinevezettet miniszteri osztálytanácsosnak Gratulálunk e jól megérdemelt kitüntetéshez!

Fehér karácsony: az isten áldása. É: ha ilyen bóra sávit, mint a miyena a miénkben öjzongott: az isten verése? Ünnepe előt pár nappal ugy megemberelhe magát az idő, hogy már szünte revokálái akartuk azt a kegyes hangon tartott kritikánkat, melyre a múlt heti becsületesen rászolgált: de mégis jó, hogy nem revokáltuk, mert mi maradtunk volna szeggyenben, nem más. Kivált karácsonyra minden jobb érzés kifogyott belőle s az északi szelek ugy neki-retek, hogy az utczán egymásba kellett fogozunk. A mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, a mi Sanyarú Vendelünket azért nem kapta el a bóra, mert karácsony estején rangjához ilően megkenekedett sült tökkel.

Karácsonyfa. A fiumei gyermekkerben és a „Mária” Orfanotrofiában a karácsonyfa-ünnepezt díszes közönség jelenlétében 21-én délutáni 3 órakor tartották meg.

Felolvasási estély. A Trouhólt tanár által 27-ére hirdetett felolvasási estély, tekintettel arra, hogy a leérkezett

távirati értesítés szerint a nevezett tudós influenzaba esett, közböbre halasztott; hogy melyik napra, a fiumei természetfil. klub idejekorán értesíteni fogja a meghívottakat. A várt itt jegyek érvényesek.

A m. k. áll. elemi és polg. fiúiskola, mint azt a „Varietá” pótéleti számában véletlenül láttuk, 1890. január 4-én az áll. főgymnasium rajztermében, az előbb nevezett intézet növendékeivel, ének-, zené- és szavalati előtét rendez, a szegény iskolás gyermekek segélyalapja javára. A zenedarabokat *Baldini*, az énekkart pedig *Brand* tanár fogja vezetni. A programot, ugy a mint az a Varietában lenyomólt (pl. *Isten dicsősége, Ebed ustáan*) nem közölhetjük szegyszenre sem, mert az „eredeti” meg kellene hamisítanunk, ha a cz. k. októberdőt nem akarnánk rossz hirbe keverni. Ez az egyik mondani-valónk. A másik meg az, hogy mivel szolgált rá szegény fejünk az él. és polg. fiúiskola igazgatóságának azon, már több-zör éreztetett jó indulatára, hogy bennünket ignoral, pedig elolvassa minden számunkat az előtől az utolsó betűig? Talán csak nem azért nem ismer bennünket, mert a november 5-iki „lélekemelő ünnepély” zamatos bírást nem öllöztük ki a „Nemzet”-ből? Hej, csak hamis is a zúzaja annak a „Nemzet”-nek, hogy akkor ugy bele tudott választani az országos jelentőségű eseményekbe.

Influenza. Es a modern és annyira nem közönséges beteg ég, hogy eddig legfeljebb csak a muszka czár és fenséges családja engedhette meg magának, Fiuméba is betette a lábát s ezzel végkép elvesztette kizárólag „nivarkepés” jogát. Hogy hány influenza-eset fordult elő csakugyan, azt nagy dolgos lesz összeállítani, mert a hány az orvos, annyiféleképen ismerék fölré.

Uj orvos. Anyiban nem uj, hogy egy negyedszázad óta működik mint honvéd-, járási és uradalmi orvos ezen a szép, de tömör-dik problémával kikövezett pályán. *Dr. Fischer* József nem uj ember Fiumében sem, mert ezelőtt tizenhét évvel városunkban lakott s legtöbb családainknál oly sikerrel végezte gyakorlatát, hogy az még ma is, annyi idő múltán, élénk emlékezetben van ugy a közönségnek, mint akkor működött kollégáinak, a kik kétségen kívül kenyérgyógyászló ment, őszinte kartári szeretettel sietnek szakszerű tapasztalatokban gazdag kartársuk üdvözlésére. *Fischer* kizárólag gyermekgyógyítással és massagieurával foglalkozik.

Hangverseny. A Szabó testvérek pén-téken gróf *Hoyosnyal* tartották meg hangversenyüket, igen lényes társaság jelenlétében, hel a magyar művészek valóban lelkes fogadtatásban részesültek. A többiek közt jelen voltak: gr. *Zichy* k. reményes közt nejevel, gr. *Zichy* kir. fő á. neknes-ter, *Lobkewitz* hgnő stb. Szombaton Abbaziában ismétellen felléptek s előadásukat a „Stephanie” fejedelmi lényben ékes nagy dísztermében tartották meg. A Szabó testvéreknek e második abbaziái utja valóságos diadalmat volt, melyre mi is mindannyian örömmel emléksznék vissza. A mint haljék a kitűnő művészek, *József* főherceget fenséges családja előtt is játszani fognak.

A nadrágos Apolló. Ohio állam Ada nevű városkájában van egy tanintézet, melyet egy irodalmi egyeletnek fölé é. női tagjai látogatnak. Ez az irodalmi egyelet — melynek egyik tagja sem láttott még szobrot — elhatározta, hogy egylet helyiségének díszí ére meghezozja Apolló szobrát. Meg is érkezett sötétlenül Newyorkból s az elnökő, egy esős fiatal hölgy, az összes tagok jelenlétében bontotta ki a ládából és vá zomból, melybe be volt burkölva. No, volt ez meglepetés! Az ifjak elpirultak a leányok pedig v. hova rebentek szét. A mint a szenzáció némi-leg eloszlott, elhívták a város első szobóját, kinek nadrágot kellett mérnie Apolló számára. Alában most a dal istene fekete bársóny nadrágban pompázik.

Suppé Ferencz, a Patiniczai híres szerzője, a mint haljék, újév után nejevel együtt, rövid tartózkodásra Abbaziába érkezik.

Emb kocsist, a ben megö vesztesére megfizeté

Uj való fiú (kötélk)

uti talp. január 1. köztelle trák-mag és Szeged és Szakel vaspályák. Szászék, kir. álla nyugolra szabadsá malokon a m. kir. hivatala

Uj z zeneműk. 30. szám. lok és né legkedve Énekhang rányi Ko

A. J. és ismer egy év ő tartással tizenegy dnek s is, a mid téso meg lép a leg nök mindg előzőnó járalra.

sai: Jóká mán, Dal (Dániel), Rudnyán Dr. Szil. László, Dr. Rod. Büthner nitzy I. Gyujtó I. Harmath

Vajj kamatok gyar emv még ekkor az összes s kebb s l lom min sebb fe Lappa e vat képe gazdaság oly kéro mellékel dekoza ritéka

lányokka makat k daczára kezebe a rútagján g a leg. Előfizet gény me élére 3 kiadó hi 20 sz n bér postá bánny sz

FOR Curo-jét higeniat hólyagba eredőmán legföveser Tavaly n tam egy köben v rendelte. Ezt azo hajtani. Nem tu éjelt az nem tel olyan iz hajlamo és földi ha fekkü volt a v van figy én ezze mellékel visszakad tudatba badultar a tanics szert bi e a sz Fáni, di lett. Eg gyögyosz ssertár ban Du

Emberölésért a fiúmai törvényszék Koch kocsiát, a ki farsát Bist Akhillest szövéta közben megölte, tíz évi fegyházra, öt évi hivatalvesztésre és kétszáz forint kártérítési költség megfizetésére ítélte.

Uj dijszabás. Fiumével és Triesttel való forgalomban (magyar-adiári vasúti kötelek) keményfa, dongafa, puhafa és vasúti talpa kúndemények szállítására 1890 január 1-én új dijszabás lép életbe, mely közvetlen díjteleket tartalmaz a szib. osztrák-magyar államvasutársaságnak Szeged és Szegedtől délre fekvő — a magyar északkeleti vasutnak, a es, kir. szab. déli vaspálya társaságnak Gorica, Lekenik, Sziszek, Zágráb állomásairól végül a m. kir. államvasutaknak Szeged és Szegedtől nyugotra fekvő állomásairól bezárólag a szabadkiszony és a szabadkiszonyi vonalokon fekvő állomásokat is. E dijszabás a m. kir. államvasutak dijszabás-előírását hivatalában megzselezhetők.

Uj zenemű. *Tilovszky* Nándor nemzeti zeneműkereskedésében Budapesten, véci utca-30. szám, megjelent: „Legújabb Budapesti dalok és népdalok” melyek a nép színlapban a legkedveltebb népszimfivékben énekeltettek. Eneklengra zongorakísérettel alkalmazta Abrányi Kornél. Számoként ára 50 kr.

A „Képes Csallád Lapok” szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap már tizenegy év óta küzd hazánk lelkesedésével és kitartással nemzeti iradalmunk bástyájn; már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek a zászlócskáját a népi színlapban, s most is, a midőn Brankovics György jeles szerkesztése mellett már tizenhatodik év folyamánba lép a legelőkelőbb, a legkitünőbb irók és irónok műveivel indul — a nemzetiségünket még mindig fenyegető s hazánkot sárka rákaját előzőlő német szépirodalmi lapok elleni hadjárata. A „Képes Csallád Lapok” munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Dalnady Győző, Temérdek (Jeszzensky Dániel), Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyánsky Gyula, Pósa Lajos, Pájos József, Dr. Sziklay János, Palágyi Lajos, Incezy László, Muray Károly, Mery Károly, Petri Mór, Dr. Roditzky Jenő, Benitzky Bajza László, Büthner Lina, Nagy-várady Mária, Kuliffay Benitzky Irma, Hevesiné-Sikor Margit, Tangente Gyujtó Izabella, Gaál Karolin, Karlovsky Ida, Harmath Lujza stb. stb.

Vajon ki eserléné fel az előkelő szellemi kamatok termékeit a külföldi műveivel? Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő — még kevésbé. — A „Képes Csallád Lapok” az összes szépirodalmi lapok között a legelőkelőbb s legvirágzóbb. Tartalma az iradalm minden váltját felölle; képei a legbátrabb festők műveit mutatják be; „Hölgyek Lapja” című dívat melléklete a legújabb dívat képeket hozza, s a nevelés az egészség, a gazdaság, a kertészet s a konyha terén nincs oly kérdés, a melyet ne tárgyalna. „Regény melléklet” három-négy eredeti regényvel ajándékozza meg évenként előfizetőit. — „Zöldböríték” telve van mulatólag apróságokkal s talányokkal, melyeknek megfőjtő titkos tartalma kapnak. — S a „Képes Csallád Lapok” daczára sokoldalúságának, még is bátran kezébe adhatók a család minden rendű és korútagjának; daczára gazdag tartalmának még is a legelőkelőbb szépirodalmi képes heti lap. Előfizetési ára a „Hölgyek Lapjával” s a „Regény melléklettel” együtt egész évre 6 ft., — élekre 3 ft. negyedévre 1 ft. 60 kr. o. é. s a kiadó hivatal (Budapesten, nagy korona utca 20 sz.) melyhez az előfizetéseket legelőkelőbb postai utványon intézendők, kivánatra bárkinek ingyen és béménten szolgát mutat ány számmalok.

Fontos higiéniai találmány. Warner Safe Care-jét méltán tartják az újkor legfontosabb higiéniai találmányának, mert a vass- és hőlégvonalak gyújtásánál a legnagyobb szűrésű eredményekkel díszeskedhetik, a mire névze legfontosabb szűrés bizonyított a következők. Tavaly nyáron Karlsbadban tündécsert fordultam egy orvoshoz, a ki konstátálta, hogy epékben valamint májdagában szenvedek. Azt rendelték tehát, hogy használjam ut a kúrát. Ezt azonban nem igen lehetett rajtam végrehajtani, jellehet állapotom igen agasztó volt. Nem tudtam többé alni s gyötörtem volt, ha őjfel az ágyban feledektem. Eív izgatam, majd-nem teljesen elvesztettem, az ételek nalam olyan ize volt, mint a földnek. Ezenkívül nagy hajlamom volt a szédülésre, ájulásra, szúrás és fájdalomra is éreztem jobb oldalamon, mely ha feledektem, még rosszabbra vált. Igen gyér volt a vizelvéstetés is. E szomorú állapotomban figyelmeztettek Warner Safe Care-jére s én ezzel is próbát akartam tenni. A hozzá mellékelt broszura csak megerősített, elhatároztam, hogy azt a kúrát használjam hogy visszakapjam egészségemet. Legjobb lélekkel tudatnom tehát, hogy háj Istennek megsza-badulatom hajomtól s minden szenvedélem azt a tanácsot adhatom, hogy ezt a csodátevő szer bizalommal használja, mert egyedül csak ez a szer mentett meg családunkat. Brandl Fáni, divatúrsón. Königsberg az Éger mellett. Egy palack ára 2 ft. Kapható az ismert gyógyszerárakban. Főraktár: Salvator gyógyszerár Pozsonyban és Török J gyógyszerárban Budapesten.

A m. kir. államvasutak FIUMEI állomásán létesítendő elevátor előállítására szükséges vas-szerkezetek létesítésének biztosítására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettek.

A tervek, a költségvetés, szerződési tervezet és a munkák végrehajtásához kötött feltételek, valamint az ajánlati minta és pályázati feltételek a m. kir. államvasutak magasépítmenyi igazgatóságánál (Andrássy út 73. III. emelet) továbbá Zágrábban a m. kir. államvasutak üzletvezetőségénél, végül Fiumében a m. kir. államvasutak osztály mérnökségénél f. évi december 19-ától kezdve a hivatalos órák alatt (reggeli 8 órától d. u. 2 óráig) megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1890 évi január 9-én déli 12 órakor nyújtandók be alulírott igazgatóság A I szakosztályának főnökénél (Andrássy út 73. I. em.)

Minden ajánlat bélyegzeve, lepecsételve és a következő felirattal ellátva nyújtandó be: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Fiume állomásán létesítendő elevátor előállítására szükséges vas munkák tárgyában.”

A 2000, az az kettő ezer o. é. ft. hűntetőpénz vagy készpénzben vagy állami letétkör alkatmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagyis 1890 évi január 8-án déli 12 órakor teendő le a m. kir. államvasutak főpénztárnál (Andrássy út 75 sz. földszint).

Értékpapírok a napi árfolyam 90 százalékkal, de legfeljebb névértékig fognak számíttatni.

Ajánlatok elfogadása és a kivittel való megbízatás esetére kijelentendő a vállalkozók részéről az ajánlatokban, hogy beleegyeznek abba, miszerint a m. kir. államvasutak hivatalnokainak segélyalapja javára egy per mille az érdemességéből levonassék.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bántapnézek térti vevény mellett adandók fel.

Távirati uton tett vagy elkövese érkezett ajánlatok nem fogadlatnak el. Budapest, 1889 december hó 16-án. Az igazgatóság. (II. közl.)

Kereskedelmi hírek.

A brazíliai vámtarifa módosítása. A parnai tartománygyűlés elrendelte, hogy az 1887. évi április hó 22-iki általános vámtarifában megállapított bevitteli vámokon felül még 9 százalékos pótlilleték szedessék és a tartományi pénztár javára.

Az „Anchor Line” által közvelített hajó- és árnforgalom 1889. évi nov. havában. Indulási nap: november 8. A gőzös neve: Hispania. Newyork, szilva, bab, bor, ásványvizek és fűvek, összesen 1,100.680 kilogramm.

Rendelet. 65.091. sz. Bombayban székelt főconsulnak jelentése szerint a brit-indiai kormány által az áru megjelölési törvény végrehajtására vonatkozólag újabb kibocsátott rendelet értelmében a kereskedelmi megjelöléssel ellátva külföldről bevitt árukon ezentúl nemcsak azon ország, a honnan azok származnak, hanem azon helység neve is kitéendő, a hol azok készítettettek, még pedig ép oly nagy és szembeutérő betűkkel, mint a minőkkel a megjelölés, illetőleg a gyárosnak az illető árn alkalmazott neve, vagy védjője van kitüntetve. Ha ez utóbbiak különböző nyelveken és betűkkel vannak feltüntetve, akkor azok mellett a származási ország és az előállítási hely neve is ugyanazon nyelveken és ugyanolyan betűkkel kitéendő. Ehhez képest nem elegendő pl. a felírás „Manufactured in Hungary”, hanem a helyett ezentúl a következő megjelölés használandó: „Manufactured at Budapest. in Hungary”. Mire az érdekelték az e tárgyban a „Közgazdasági Értesítő” 1889. évi márczius hó 28-iki 13. és október hó 31-iki 44. számában közzétett hírdetmény kapcsán ezennel figyelmeztettettek: Budapest, 1889. évi december hó 11-én A minster helyett: Lukács Béla.

A Dunagőzh. társaság kimutatása szerint a nov. 22-iki nov. 28-ig terjedő hét hetétele 326.634 ft. Elhez a bevétel a hajózás kezdetétől nov. 24-ig 12.559.884 ft. T-hat összesen 12.886.438 forint.

Uj gépgyár keszvény-társaság, a magyar hitelbank keszvényezésére, mint a Technologiai Lapok írják, — valószínűleg már január havában, 4 millió forint alaptőkével új gépgyár keszvény-tár-

saság alakul. Ennek az újpesti rakparton létesítendő gyárnak hajó- és gépgyárakban főleg hajókat nagy gőzgépeket, gőzkazánokat, szerszámokat, szerszámgepeket, mindennemű munkagépeket, sör- és cizkorgyári berendezéseket stb. szándékoznak készíteni.

Vasuti vonatok elektromos világitása Angliában. „Midland-Railway” jelenleg 3 vonatot szerel fel elektromos világitó berendezéssel. A világitásra használt dinamót a szolgálati kocsiak egyik tengelye hajtja. Az egyik vonaton dinamóval ugyanazon kocsin lévő egy akkumulátortelep mind a 85 izzólámpát látja el elektromos árammal, míg a fővonalokon közlekedő másik két vonat mindegyik kocsijában külön akkumulátortelep van, melyeket a közös dinamó táplál. Mindegyik kocsiszakaszban két 8-gyertyás izzólámpa van melyek az utóbbi berendezés mellett akkor is világíthatnak, ha valamelyik kocsi kiesik.

Tengeri szerencsétlenségek. Egy havi fávírat jelenti: A „Leerdam” nevű hollandi gőzös Amsterdamból Buenos-Ayresbe való menet, szombaton etes az északi tengeren összeütközött a „Gaw” nevű angol gőzössel, mely Japánból Hamburg felé volt utban. Mindkét hajó elmerült. Az „Emma” nevű francia gőzös, mely Havéből utban volt Hamburg felé, ma az elsüllyedt hajóknak mind a 400 utasát és a két hajó személyzetéből 25—26 embert hozott ide. — Londoból jelenti egy fávírat. Japánban a múlt hónapban rettenetes pusztításokat tett a tifon. Szidoo és Nizon partjai körül 67 hajó elmerült, mintegy 200 tengerész a vízbe fult. A vihar a szárazon is óriás pusztításokat tett. Számos házat, romba döntött. Körülbelül száz ember a romok közt lelta halálát.

Uszó árukiállítás. Az osztrák-magyar Lloyd tengeri hajózási társaság elhatározta, hogy egy uszó árukiállítás létesítése céljából érintkezésbe lép az érdekelt kereskedelmi testületekkel. — Fölhívjuk e nagyon helyes kezdeményezésre a mi — általában szerföltt nehézkes — kereskedelmi köreink figyelmét is.

Az új magyar postógyár, melyet a brünni Löw Adolf és fia cég Baross miniszter kezdeményezésére állít föl, vagy Trencsében vagy Zsolnán fog fölpülni. A nevezett cég képviselője a napokban mindkét városban megfordult és helyszíni tanulmányokat tett.

Első cs. és kir. dunagőzhajózási társaság kimutatása szerint a nov. 29-ől decz. 5-ig terjedő hét hetétele 303.649 ft. Elhez a bevétel a hajózás kezdetétől nov. 28-ig 11.887.438 ft. Összesen 13.190.087 ft. Budapest, 1889. decz. 23. A magyarországi forgalmi igazgatóság.

A külföldi gabonapiaczokról kivétel nélkül szilárd jelentések érkeztek a múlt hét folyamán. Newyorkban buzaárak többszöri ingadozás után 1 1/4 centtel bushelenként (11 kr. müként) magasabban zárlának, mint az előző héten. Angliában idegen árnban szilárd volt a hangulat, de belföldi áru alig tarthatta meg árát. A fraeczia piaczokon buza 1/2, list 1 frankkal emelkedett. Németországban a fogyasztás i kereslet élénkebb volt, az árak emelkedő irányzatú vettek, s bár a hét végén némüi gyengülés állott be, buza és rozs egyaránt 2 márkával magasabban zárlak, mint nyolcz nappal előbb.

A dohány beváltási árak és osztályozási szabályok. Az országos magyar gazdasági egyesület a pénzügyminiszter átiratilag köte fel, hogy a dohány beváltási árkait és osztályozási szabályokat a következő három évre állapítsa meg. A dohánytermelés fontos két tényezője ez, mert ezektől függ jó részt a dohánytermelés jövedelmezősége. Az utolsó éveken a dohánytermelők ellenében fúasztott több iráyú követelmények a dohánytermelés megnövekedését, jóindulatu eljárást tanusit tehát a kineztár, midőn e két vonas tényező, mint a beváltásiár és osztályozási szabályzat megállapításánál kikéri az érdekelt gazdaközönség véleményét. Az or-

szágos gazdasági egyesület e kérdéssel a dohánytermelési szakosztálynak deczember hó 30-án tartandó ülésében fog foglalkozni.

A becsi kiállítás magyarországi rendező bizottsága Baross Gábor kereskedelmiügyi miniszterhez folyamodott a szállítási díjak legentése iránt a magyar vonalokon. Az államvasutak igazgatósága értesítette a rendező bizottságot, hogy összes vonalain — beleértve az államcsitott magyar nyugoti vasut vonalait és a budapest-hegyí vonalait is — a kiállításra küldött tárgyak oda és visszaszállítására névze 50%-os díjmértéklést engedélyez. E kedvezmény a kiállítás bezártát követő hat hétig érvényes.

A magyar kir. államvasutak FIUME állomásán létesítendő elevátor előállítására a külön kiadás tárgyát képező vas munka és gépészeti berendezés kivételével szükséges összes építkezési munkák biztosítására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettek.

A tervek, költségvetések, szerződési tervezetek és a munkák végrehajtásához kötött feltételek, valamint az ajánlati minta és pályázati feltételek a magyar kir. államvasutak magasépítmenyi osztályában (Budapest VI. Andrássy út 73. III. emelet 40 sz. a.) továbbá Zágrábban a m. kir. államvasutak üzletvezetőségénél, végül Fiumében a m. kir. államvasutak osztály mérnökségénél f. é. deczember hó 18-ától kezdve a hivatalos órák alatt (8-2 ig) megtekinthetők.

Ezen építkezés tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb 1890 január hó 8-án déli 12 órakor nyújtandók be alulírott igazgatóság A I szakosztályának főnökénél (Budapest VI. Andrássy út 73. sz. I. emelet.)

Minden ajánlat bélyegzeve, lepecsételve és a tárgyhoz képest a következő felirattal ellátva nyújtandó be:

„Ajánlat a magyar kir. államvasutak Fiume állomásán létesítendő elevátor előállítására szükséges építési munkálatok tárgyában.”

Az 5000 forintnyi bántapnéz vagy készpénzben vagy állami letételekre alkalmas érték papirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagyis 1890 Január hó 7-én déli 12 órakor teendő le a magyar kir. államvasutak főpénztárának (Budapest Andrássy út 75 sz. földszint).

Értékpapírok a napi árfolyam 90 százalékkal, de legfeljebb névértékig fognak számíttatni.

Ajánlatok elfogadása és a kivittel való megbízatás esetére kijelentendő vállalkozók részéről az ajánlatokban, hogy beleegyeznek abba, miszerint a magyar kir. államvasutak hivatalnokainak segély alapja javára egy per mille az érdemességéből levonassék.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bántapnézek térti vevény mellett adandók fel.

Távirati uton tett vagy elkövese érkezett ajánlatok nem fogadlatnak el.

Budapesten 1889. december hó 16-án. (II. közl.) Az igazgatóság.

Szerkesztői üzenetek.

— m. No higgyen annak a nagyriasságot szenvedő, lenező mosoly. Erzi azt az ő szebe is, és megnyögi, ha csak kását nem kávézik. — T- i. A velünk közölt okot elfogadhatónak tartjuk meg arra is, hogy a kérdézt egyénül megmondjuk a mit ismerettségéből szomorú tanulságu elvontunk: A szoban levő egyén soha életében jót nem mondott senkivől, csak önmagáról. — Szerkesztő. Ma, mikor ugy okoskodnak nem is ogyketten, hogy minél érdemesebb valaki, annál kevesebb gondal, dologal és észszel járó alárnyalokat biznak rá: mértani pontossággal nem lehet kiszikalmazni, hogy hol kezdődik a szinekúra és hogy hol kellene a szinekúrának a marékba nyomni egy kis darab, de jóarú kávélat, — a kellő konzequenciák elvonásának kötelezettsége mellett. Mi Fiumében igazi szinekúrárt — legalább máig nem ismerünk, de tühretlen sérelmet annál többet!

Felölös szerkesztő: **Mocs Zsigmond.**
Társ-szerkesztő: **Cs. Papp József.**

HIRDETÉSEK.

Aelteste, erste und grösste
k. k. priv.

Cementwaaren-Fabrik

Perlmooser Portland-Cement,
Kufsteiner hydraul. Kalk,
Schottwiener Stuccatur-Gyps,
Schottwiener Alabaster-Gyps,
Cement-Pflasterungs-Patten,
für Einfahrten, Küchen, Vestibules,
Gänge etc.
Marmor-Mosaik-Platten
für Vestibules, Gänge, Küchen etc.
etc., ebenso
Eingelegte Marmor-Mosaik-
Platten,
feinst geschliffen und auch polirt,
Betonirungen,
Stalleinrichtungen, Canalrinnen,
Pissoir-Einrichtungen, Brunnen
einfassungen, etc. etc.
JOS. NEUMÜLLER & COMP.
WIEN, Wieden, Wienstrasse 3.
Preisliste gratis und franco!

1890 Január 1-ével előfizetést nyitunk a
„**MERCUR**”
20. évfolyam 20. évfolyam.
hiteles sorsolási tudósítóra.

A nagyszámu sorsolási lap közül a „Mer-
cur” az elismert megbízhatóságával,
legtökéletesebben és világosan szer-
kesztett huzási jegyzékével fogva kitűnik. —
A „Mercur” magyar-német szövegben
hónaponként 2-3-szor jelenik meg,
nyomban minden nagyobb és fontosabb
huzás után.
Mindenes előfizető ingyen kapja „Mercur”

Sorsolási évkönyvet
1890-ik évre

mely teljes hátralék-kimutatás az
összes 1889 december végéig ki-
sorsolt és még be nem váltott ma-
gyar, osztrák és külföldi sors-
jegyekről tartalmaz, továbbá az

általános sorsolási naptárt
1890 évre.

Mindamellett, hogy a „Mercur”
anyaga napról-napra szaporodik,
a lap előfizetési ára változatlan
marad és pedig

egész évre 2 frt

bérmentes postai széküldéssel
együtt.

Mutatványszámokat kívánatra
egy egész hónapig ingyen és bérm-
mentve küldünk.

Előfizetéseket elfogad

A „**MERCUR**” kiadóhivatala
Budapest, V., Dorottya-utca 12.

Lloyd szálloda és étterem
Fiume legszebb terén
Olcsó és szép szobák
kitűnő bor sör és gulyás.
A szálloda és étkező terem bérlője:
Gedlitzka Vilmos
Fiume (Adamich-tér)
Omnibus közlekedés minden vonathoz.

„ADRIA”

Magyar tengeri hajó-zási részvénytársaság.

1889. december havában az alant felsorolt első osztályú gőz-
hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-európai és
amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy
előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

Gőzös		1889. December
Glasgow	Triest, Fiume	„Zichy” 1-10
Liverpool	„	„Cherbourg” (Cunard-Line) 1-10
Hull, Newcastle o/T	„	„Rosario” 5-15
Bordeaux	„	„Tisza” 10-20
London	„	„Winstead” 10-20
Liverpool	„	„Atlas” (Cunard-Line) 10-20
Rouen	„	„B. Kemény” 15-25
London	„	„Durham” 15-25
Bordeaux	„	„Stefanie” 20-30
Rio de Janeiro, Santos	„	„Matlekovits” 21-31
Fiume	Liverpool	„Palmyra” (Cunard Line) 1-10
„	London	„Wm Bailey” 1-10
„	Hull, Newcastle o/T	„Yeddo” 1-10
„	Bordeaux	„Stefanie” 5-15
„	Leith	„Szápáry” 10-20
„	Rouen	„Tibor” 15-25
„	London	„Zaire” 15-25
„	Hull, Newcastle o/T	„Rinaldo” 15-25
„	New-York	„Anglia” (Cunard Line) 15-25
„	Glasgow	„Zichy” 20-30
„	Barcelona	„Jókai” 21-31
„	Liverpool	„Saragossa” (Cunard Line) 21-31
„	New-York	„Bolivia” (Anchor-Line) 21-31

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztigári
intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a
fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget
nem vállal.

FIUME, 1889. november hóban.

Fiume

Hôtel Deák

Ujjonnan berendezve alulírott
által 1887. augusztus 1-én át-
vétetett.
Pompás fekvés. A vasuti ál-
lomás és a tengeri kikötőhely
közvetlen közelében, ujonnan dí-
szített berendezett Concert-
táncz- és étkezőtermekkel,
valamint kellemes árnyas kert-
tel.
Kényelmesen berendezett szo-
bák és lakosztályok olcsó árak
mellett, szigorú pontos szolgál-
lat, kitűnő italok, bécsi és ma-
gyar konyha, melyek a t. kö-
zönségnek rendelkezésére állanak.
Hosszabb tartózkodás mellett
teljes ellátás egység szerint
kapható.
A vasuti étkező termet ugyan-
csak alulírott bírja.
Mély tisztelettel
Heim Frigyes, szállodás.
Si parla italiano. — Itt magyarul is
beszélnek. — On parla français. — English
spoken.

Kiadótulajdonos: MOCS M.

Az évi elszállítás 2000,000 palaczk.

Legjobb asztali- és üdítőital.
Hazánk legkedveltebb
savanyuvize
A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS.
mely nemcsak a polgári körökben, kevelt, de utat tart magának a felsőbb és legfelsőbb
körökben is.
Ő felelőse József főherceg, és ő felelőse Miksa szász király.
— asztalián vendés italát szolgáló. —
Konstantinápolyban, Alexandriában, legkülönböztetve Fiumában is egy
mint hazánkban általában a kolera megbeteges ellen praeservatív gyógyszer-
nek bizonyult. — Mindazon tisztelet fogadásának, kik ezen ásványvizet akár borral, gyögy-
szelőkra, vagy tisztán mint asztalvizet elszerezettel használják, helyük azt rövidtve
— ÁGNES —
forrás néven ismertettem. — A nagyvárosi közönségnek ásványvizet szerez jöndu-
latba ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel
az A. G. N. E. S. forrás
kiszolgálására Mohán.
Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és ven-
dégjelenen kapható.
Országos törvénnyel
ÉDESKUTYLA
m. kir. és sreb. kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.
Borral használva kiterjedt leéveltségnek örvend.

Kitűnő szolgáltatást tesz az emésztési zavaroknál.

Jechel Ferencz és Pavacié testvérek üzletében.